श्रीगणपतेनमः ।। ।। श्रोतिंसांगोनिनिमिष्यारणिं दीर्घसत्रसंपते ऋषिं सीष्येंसहितव्यासमुनिं
ह्लपैनेंआलेंाहावयां १ देखोनिसाष्टांगनमस्कार करिताजालाराजेस्वर कनकासनिभुजोपचा
र निवेदिलेंसद्भावें २ चरणांबुजिंवेउनिमाथा म्हणेंपुर्वजांश्रीगुरुनाथा माझेंपुर्वजांचिकथा
आद्यापिनांहिपरिसिली ३ त्यांचेंचरित्रगुणार्णवा सांटिलक्षप्रबंधुतुवां रचिलाह्यामाजिमानवा
लक्षयेकदिधला ४ तेंमिऐकावयाश्रवणिं … काळअर्तितोंआनुष्टानिं फळधावयांह्यपेंकरु
नि आजिआलासितुयेथें ५ तरितेआघवें … देईआवडिचेंमातुकें ऐसेंऐकोनिकौतुकें वे
दव्यासकृपाळु ६ संतोषोनिपरमसुखें … शंपायनांअंइकें जैसेंतुवामाझेनिमुखें श्रव
णकेलेंभारत ७ तैसेंआघवेंअतिविस्तारिं जनमेजयातेंश्रवणकरिं महाप्रसादम्हणोनिसीरिं आ
ज्ञायेरेवंदीली ८ पावोनिभुजेन्द्रासंतोष अभ्रमांगेलावेदव्यास वैशंपायनधिराधीष श्रोतेव
क्तेबैसले ९ सदस्यसमर्थरुषेस्वर ब्राह्मणक्षत्रिराजकुमर ऐकोनिगेलेंआतिसादर सभास्थानि
नपावें १० स्त्रीयासनिचिंतारहित सात्विकअर्थसप्रेमभरित कथाश्रवणिंनिमग्नतस्थ वरिउदाससर्वसें
११

आ० नीतिं दीव्यसदाचारिं क्षमासिळपरोपकारिं परगुणपरिक्षासुविचारिं दयावंतसर्वदां १२ इहिलक्ष आ०
णांजेथुरतें श्रोतेऐसेंबोलीजेहातें ग्रंथाचाअर्थकाढुनिहातें हृदइंलेडुनिजाणति १३ तेहिंलीहिणेंस्व १३
सनमात्र जोविषाषाणिंकोरिलेंचित्र वीधीलेंघटीकायत्र मीळोंनेणकल्पांति १४ वांचोनिआमिषकपा
(2) त्रपेडं मिळोनिहोउनेणेंरोक्कडें पद्मपत्रिंपडेनपडें तैसाद्रळघनबिंदु १५ रोउनिपडतांदामणा छीद्र
शोधीतांनदिसेंजनां हृदयशुन्यतैसाजाणां आनाधीकारिआश्रोतें १६ तुंबीफळबुडवीलेंजळीं
राहेंजवंधरिलेंकरतळीं सेविलंचित्तघेउनिस… थासपतांआवलोकी १७ स्यातितोयबींदुकणी १
कें शक्तीमुक्ताफळाचिपीकें … तसेजैसेंविस्तारें १८ तैसाश्रवणिंपडतांचाढ
अर्थगर्भविदेविषद प्रतिफळींअसवेंबोध सीं… १९ आसोयाऐसियाश्रोतियां मानके
लावैसावया ष्प्रश्रोतेआनाधीकारियां बोवत… २० गंधपुष्पादिपुजा आदरेंकरुनिंसमस्तां
द्वीजां प्रीतिनेंप्रश्नकरितांराजा वैशंपायनआतुवारें २१ गुरुपासिंकरुनिनमन स्मरोनियांश्रीहरिच
रण म्हणेंराजयासाधान परिसकथावडिलांचि २२ शापेंपडुनेंसेविलेंवृचैन तेथेंजन्मलेंपांचहिजण
पतिनिलीयांदिन होउनिनगरापातलें २३ रुपविद्यापराक्रमगुणिं विषेशम्हणोनिवर्णितांजनिं महा

… Mandal, Dhule and the …

2A

रवाहताजालामनिं दुर्योधनहुरासा २४ वीराशेषणोनिचळीतिंजनिं मसरवाह अनळप्रारायव
त्ती भोगुनिंरांवलेदैवंगति सर्वारिजीतिलीमहासंति येज्ञसेनिमहाप्रतापे २५ हेंअेकोनिकौरवरा
ज हृदईमानुनिलोकलाज शांतनुधर्मराज इंद्रप्रस्थीबैविलें २६ राजसुयज्ञसंपदा मयसभेच्या
अपमानखेदा देखोनिदुर्योधनविषादा उदतिरदेबहुसाल २७ कलिविंधुशकुनिसहित अरंभुनिं
कपटयुत्त अेस्वर्यहिरोनिसमस्त पांडवरनाद…लें २८ आज्ञातवाससहितत्तेरा वर्षक्रमुनियात
तुरा राज्यभागमागतांनिकुरा कौरवआ…डी २९ भीष्मद्रोणकर्णविदुर संजयआणियादव
स्वर यांचेंहृदरेंलुटोनिवैर बंधुभावेंवर्त्तावें ३० …निकर्णदुःशासन द्रोणिराजादुर्योधन यांचेंपोटिवें
दारुण कुळक्षयांतेवाढवी ३१ म्हणोनिस…तेकर दुयुध्यमांडलेंघोरांधर आवराक्षोणीमहा
विर संव्हारिलेंदोंमागिं ३२ बंधुसहितदुर्योधन गदायुधींपावलानिधन सार्वभौमस्वर्यसदन पां
डवजालेतेकाळीं ३३ तेंभरतमहदाख्यान स्वमुखेंव्यासद्वैपायन वदलायाचेंश्रवणेंजाणें कळीक
ल्मषनाशगति ३४ ब्रह्महात्यादीपापरासिं श्रवणेंजळतिक्षणार्धेसि आश्वमेधादिसुकृतेंरासिं फळघे
ऊनितिष्टति ३५ जपतपयोगयागदान वेदशास्त्रतिर्थाटण व्रतादिबहुसाधनेंसिण करणेंनलगेसाधुकी

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

आ० दर्शनें जननें स्मरलें मोक्षदेतिंचहारि स्थानें तेहि ऐक कोणकोण जें पुराणिं बोलीलें ३७ चीदांबर प्र° १३
कम्फळाल्यकासिं विणामहत्तुदक्षणेंसिं बोलीलाजरिघजनितथासिं तिहिंचिं फळपाविजे ३८ ऐसें भारत
नगराहुगटिं मुकविकितिश्रवणांसारिं ऐसियासमुनिरिगोष्टी नकेम्हैहणतां माहादोष ३९ जयां
नांमइतिहासांनें ऐकतां जे जें कामनाज्यातें नेपूर्णहोयेतेथुं असंदेहत्रिरोत्वा ४० अर्थशास्त्र धर्म
3 शास्त्र हें चियेकमोक्षशास्त्र चतारिवेदशा[illegible]रें कैलीहोतीं तियाश्रवणें ४१ ऐसा भारतश्रवण
महिमा परिसतां आल्हाद राजोत्तमा नम[illegible] वरपापभ्रां वैशंपायन विनवित ४२ सर्षेपभा २
रतश्रवणघडि दानवथाहि कालाविलीगोउ [illegible] सुनिवित्ता रेवादि हातघालीपर्वतांतें ४३ परि
समसरूतितिसाजिरियां नानाख्यानेचौकी[illegible] वरसरंगेंवसावलीयां उघउहृष्टीदाखविं ४४
आजिपासुनिस्वर्गारोहण आवराहातांचप्रमाण मोजुनिघेघतु१ पण भणगाआलांदानया ४५
ऐकोनिनरेंद्राचें वचन वैशंपायनहास्यवदन म्हणेंश्रोतांविचक्षण नाहिऐसादेखीला ४६
परिसआतां सुनिश्चळ राजापरिवारधर्मसिळ चौयदेसिचानृपाळ परममित्रइंद्राचा ४७ तेणें
यउनितपोवनां सागुनियां धनुष्यबाणा वेढुनिविरवकूलवसना तपश्चर्येंबैसला ४८ फळमु

3A

कतोयवर्जित जीतेंद्रीयनित्यनेमस्त उभयेलागेंसुशोभित विरक्तीरंगेंविराजे ४९ खउतरदे
खोनियंतप आस्यादरेंआमराधी१ अंगेंयेउनिहासमिप शांतविनवसुतें ५० दंउनकोस्वदेहीं
तें पाहिजेंतेंमागमातें धरारंद्रहृदीधलेंतुतें मजसमानसुखभोगिं ५१ वेदुनिरविरस्मभेटाळा
समुद्रवर्णकटिंमेखळा चंद्रवर्णेभांगरिळा गोषवासुगिनिपुरें ५२ ऐसिम्रगारुनिधरलिं तुज
म्यांवोपीलीभोगपत्नी पतिव्रतातुझासदनिं भोगभ्रसवोबहुकाळ ५३ इयेंस्फटिकमयविमानिं
आरुढोनिसहस्त्रकामिनिं क्रीडाविहारकरितिगगनिं नानालोकीमनइछा ५४ जयर्यंतिपममा
का सदांआम्लानलेइंगळां इतेंआवलोकीताइंद्रकळां पराभविभळीकुळें ५५ घेंस्वर्गइथीकादंउ
ईंद्रकेतुनामारुढ याचेनिदर्शनेभुजनेवाढे ऐसेयाचानिचनव ५६ हासंसारानिआदि इंद्रध्वजंतु
ऱ्यागंधो इंद्रशीसर्थसुजितांसिहि राज्यलोभसेत्रियां ५७ वैयदेशपर्वीतभुमिं भुजानिरंतरसदांध
र्मि येथींराज्यधानिचाधामिं वास्तव्यतुवांकरावें ५८ हेंदुःखदेशांतितमुवन सदांस्यकाळींवर्षेघन
फळधान्येंरलेंसुवर्णं समानपीकिधरत्रि ५९ धेनुआणिसरितासकळीं सारिख्याप्रवृतिसिरजाळीं
रोगदरिद्रादिमुक्ती वार्त्तायेथेंनणिजे ६० वृक्षआणिप्रस्तदातें कल्पद्रुमादिसारिखेंयेथें शक्तीतप
विआर्त्तें फळदानिवदान्य ही तेथेंकरुनिसुखवस्ती पाळुनियांसर्वजगति याहीवेगळीइछाविति

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

आ. तेमिंसर्वपुरवित्त। ६२ ऐसादेउनिउचितवर आमरभुवनागेलाइंद्र येथेंदेसिराजेस्वर सुरवाउ प्र.
लेंसंतोषें ६३ प्रजापाळीपवित्रधर्मे समापावलीक्षेमगारिमें कीर्तिउल्हतभरलीशामें मानवां १३
चिदेवांसि ६४ तयासिजालेपांचकुमर पीतियातुल्यगुणसागर शांतिनांवेंकरुणागोचर करुतुतेकु
रुवर्या ६५ बृहरथपहिलाजाण प्रक्रुयहुकुनावगुण चौथियानांमेंमणिवाहान मावेल्लतापांच
वा ६६ पांचहिइंद्रातुल्यनृपति वीर्यसौर्यबळसंपत्ति वसुपुत्रसुमति भोगितेजालेप्रतापे ६७ कुम
(5) रिआयुलनिआभिधानें नगरेंपुरेंबहुपरीं आनेकदेसींराज्यासनें रचिलींवस्तीआयापी ६८
पुष्पकींबैसोनिपरिचर पाहातिसर्वलोकांतर [illegible] गेलीउपरिचर लोकपाळीतयांतें ६९ अर्द 3
रेंत्रतिसंवत्सरि ऐद्रध्वजातिपूजाकरि [illegible] आघपीचरि गुदीयाचेत्रिपाउल ७० वसुनगरि
पुढेंपांहे [illegible]तिनदिवाहे तीसिकोंडुनिदु[illegible] कामांचारिप्रवर्ततु ७१ कोलाहाळनांमगीरि
सरित्ताभोगिबळाकारि रायेंजाणोनिपादप्रहारीं पर्वतफोडुंटाकीला ७२ मुक्तजालाजळप्रवाहो
नदिसंतुष्टमानसेंहें प्रगटकरुनिअमृदादिहें रायासमिपपातली ७३ स्तवनिपुजनिराजेश्वर पर्व
तवियंआतिसुंदर येककन्यायेककुमर दोन्हीदिधलीतयांतें ७४ लक्षीपरिमलसुनिसुमति उत्रके
लासनांपति पत्नीकरुनिगेलीसुवति खोरिकानाम्नीगीरिकन्या ७५ तिसिवर्ततांयथासुखे

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the ... Chhatrapati Pratishthan Mumbai

नानाउपभोगकौतुकें श्रृंगारवनिसदनिदेखें सुरतानंदें क्रीडति ७६ रुतस्नातजालीयांयुवति
प्राप्तजालीपितृतिथी पुर्वजिंआंतरिक्षगति मांसभोजनेंरछीलें ७७ सालागिघेउनिधनुष्य
बाण घनोपवनिंकरिअटण रुक्षछायेसिबैसतांजाण मदनजाणितलामानसिं ७८ येहीं
5A रुतस्नात्तरमा लावण्यगुणस्त्रीयेचिप्रतिमा तीच्यासमोनिसुखसंभ्रमा परमविव्हळकाम
निं ७९ आठवितांसंयोगसुख वीर्यसुटलें [illegible] भोगसुख पडेंनेदितांतत्काळीक रुक्षपर्णिधरि
येलें ८० म्हणेंहेंआमोघरेत सहसंक [illegible] थ यहिमायाअित्तसुत तीसिदिधलेंपाहिजें ८१
मवतेंआवलोकुनिलक्षी पाचारिलासेन [illegible] यासिम्हणेंमृगसावास्ति यहिमास्तिप्रीयकांता ८२
चेंचुपरुनिरतद्रोण प्रवेशोनिराजम [illegible] चाहस्तकीरेंउनिद्रोण सीघ्रयेइमागुता ८३
ग्रध्रवेंदुनिराजवचन चचुसांडिसिवियद्रोण धरुनिआक्रमितांगगन रतरपक्षीलक्षिलें ८४
म्हणतिअभिषनेतांबरवें बहुनिबळेंहिरोनिघ्यावें म्हणोनिधाविनलेआघवे झुंसयुध्यमा
उलें ८५ परस्परेंअंगकवळीं युध्यहोतांरेतसांडिलतळीं पडतांयेमुनामध्यजळीं तेंमछनें
ग्रासीलें ८६ आद्रीकानांमेंअप्सराथोरि ब्रंह्मशापेंयेमुनांतिरिं मछरूपेंबहुतकाळवरी

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

श्री० मघोदकीं तळपति १७ तीचा उदरीं पडोनि रेत वाढों लागलें उदरातें दशमास लोटल्यां तेथें प्र० १३
असद्भुत वर्तलें १८ मछजिवनिं पसरूनि जाळें तें विमछ गिळीलें बळें थडीये सांडुनि मांस गा
ळें देह देखोनि तोषती १९ वीदारितां शस्त्रधारीं जावळी बाळें मछोदरीं येक कुमर येक कुमा
(५) रीं देखोनि करिति आश्चीर्य २० तें अर्भकें उत्तम होतीं दास शतनला महेंद्राप्रती जोहारूनि म्ह
णे नृपति मछ ज्याळें आवलोकीलें २१ परि चरवचा पाळे आवलोकोनि दोन्ही बाळें संतो
षोनि अतिस्नेहाळें बाळसुख पालवीलें २२ [illegible] युदति मोहली यांचित्तें घेता जाला पुत्रांतें
कन्यां परतोनि दिधलीं तातें म्हणे हें शकी[illegible] २३ मछहा पुत्रासि मेळउनि राजा मछदेसि केला ४
पुढें सावीत्रोषी राजे जन्मले २४ आद्रि[illegible] पुत्र जाली दीव्यदेह पाउनि वाहिली सीघ्र
शरण पंथें गेली आसरालोक टाकुनि २५ मछगंधी द्रवली वपु म्हणौनि नेघे परिचर वपु दासरा
ज्या अतिसद्भु तेणें कन्या पाळीली २६ सत्यवंति पावोनि यां नाम सुखें वसति पीत्रुधाम रूपसले
गुण परम सुभलक्षण साजिरी २७ पीत्रुआज्ञे करूनि कुमारि नैका रक्षिय मुनां तिरि आकस्मात
येक आवस्थरीं तीर्थयात्रा उद्देशीं २८ रुषी पराशर पातला तेथें नेइ म्हणे परपारा तें नौकारु

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. Joint project of the

5A

ढकरुनिसानें मध्यभागिंजवेंआणिलिं ९९ लाधलाअसेआतियेकांतु हदेंईआवनरलाआति
मन्मथु होउनिहिंसायुक्तु केशपादांतआवलोकीं १०० इंदीवरश्यामांगना आकर्णांतविशाळ
नयना बींबाधराचंद्रवदना कोमळांगिंगौरा १ जाणीतलीबाविकन्या होइलसर्वलोकमान्या
मासीयाविपवित्ररेतधन्यां होयसुभ्रमिनिर्धारें २ तीतेंआवलोकितांनयनें हृदयभेदिलेंपंचबा
णें म्हणोअसमुक्ताआवकळेंदोण मोा… काळी ३ आजिचापुण्यकाळउदित यास्तक
महांपात्रभिंयेथें यमुनंगद्विपीसुक्षेत्रा… नतेंबांकीजे ४ वन्हीनेदग्धलेनिववावें स
र्पदंसिलेजिववावें क्षुधेनेपीडिलेतांद्यावें… पानभोजनि ५ तयाक्षिपीसिद्धहीजाण आ
र्तिथावेंआवस्यदान नेणेंकोटिमहांयज्ञ… तेनिश्चयें ६ स्मरेविस्मरणदेहिं मातेंच्युउविलेंय
समइ आंकारुढकरुनिनेइं रेतपातापरपार ७ यरिविनविरुषीवर्या केविआचरावेंअविहीत
चर्या पुढेंदुषणविवाहकार्या लागेहेंनकरावें ८ आंगनादेहविक्रीतवस्तु हाधेश्यादिआनादीप
थु पुढेंग्राहिकनरला विहारस्तु कुमारिंतपंगितां ९ वरिदिवसाचाप्रथमप्रहर उभयतटाकींनारि
नर रहस्यहोतांदृष्टीगोचर माहांअनर्थआदळे १० मांगोनियांदासराजासि मांतकरणेस्वकीयेदासि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

आ० येरूतएेंआविलंबासि काजनांहिआसुतें ११ म्हणासिपाहातिनारिनर तरिहादेखचमत्कार म्ह प्र०
णोनिपडिलेअतिनिहार धुमांकारतमांध १२ लोकबोलतिमछगंधा मासेनिवंत्रोंजगद्धा १३
होइंतुसादेहसुगंधा वीरक्तहोतित्राद्ध १३ आंगसंगजालीयांमास्ता कुमारिभावनभंगतुसा
तुतेंवरिलमाहाराजा चक्रवतिनिधरिं १४ निवीउन्याहारेंलोटलादीवस आंगिउदेलादीव्य
(6) सुवास म्हलेंहापरमपुरुष इश्वरविनिधरिं १५ मोनेंआवलंबोनिवदना सागुनिपत्रंकेरिवा
सनां आनुसरलीरुषीच्यावचनां मनें [illegible]कांळी १६ पुर्णकरुनिमनोरथ निघताजाला
रांकिसुत आमोघवियंबळवंत प्रगटलेसा[illegible]ळी १७ राहुणऐस्वर्यसंपुर्ण जन्मपावलाव्या ५
सभगवान जोद्विभुजनारायण येकानन[illegible] १८ आभाळलोचनमहेशानन वपुप्राणसरि
तारलासन उपजताबायुहुताशन दाहाकवंधजेसा १९ तेसाउपजतांप्रौढज्ञानि नमस्कारुनि
आदरेंजननि आज्ञामागेंकरजोडुनि तपश्चर्येजावया २० माताबोलेस्नेहभरित पुरलेनां
हिहर्षेणांम्तन पुत्रम्हणेस्मरणकरितांत्वरित भेटितकाळीकम्यांदेणें २१ ऐसेंसांगोनिवेगें व्या
सगेलायोगमार्गें कुमांरितपावोनिआंगें घरिगेलीसंस्थानि २२ येमुनांद्विपीजालजनन

6A

याल्सागिनामेंद्वैपायन वेदार्थप्रकाशींम्हणोन वेदव्यासबोलीजे २३ भारतलक्षपंचमवेद
सर्वार्थिकरूनिविषद शीष्यपुत्रासिकेलाबोध द्वैपायनेंसर्वसि २४ सुमंतजयमुनिपैलतिसरा
गालवआणिसंजयोचतुरा पांचवियाअमलकुमरा ज्ञानकेलसुकांते २५ कौरवान्वयविषाळन
दि खचिलीविचित्रवीर्याचिसंधी तेणेंसामर्थ्यें [illegible] सकरी वाहातिकेलीप्रतापें २६ वीह्लुपवन्नि
उदित गुणसमुद्रातुजपर्यंत प्रवाहपावेतो [illegible] धर्मियासचरणांचा २७ असीयापरिव्यासे
भति तुजम्यांपरिसविलीनृपती असाआवण [illegible] भलाक्षिति तेंहिंआतांआवधारिं २८ इती
आदिपर्वकथाभारति मुक्तेश्वरआवधुनमुर्ति [illegible] सादेंश्रोतयाप्रति कविकींकरजानुवादे १२०
इतिश्रीभारतआदीपर्वणीव्यासोत्पतिनिरोपणनामत्रयोदशोध्याय १३ ४ ४ ४ ४

... Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai ... joint project ...

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com